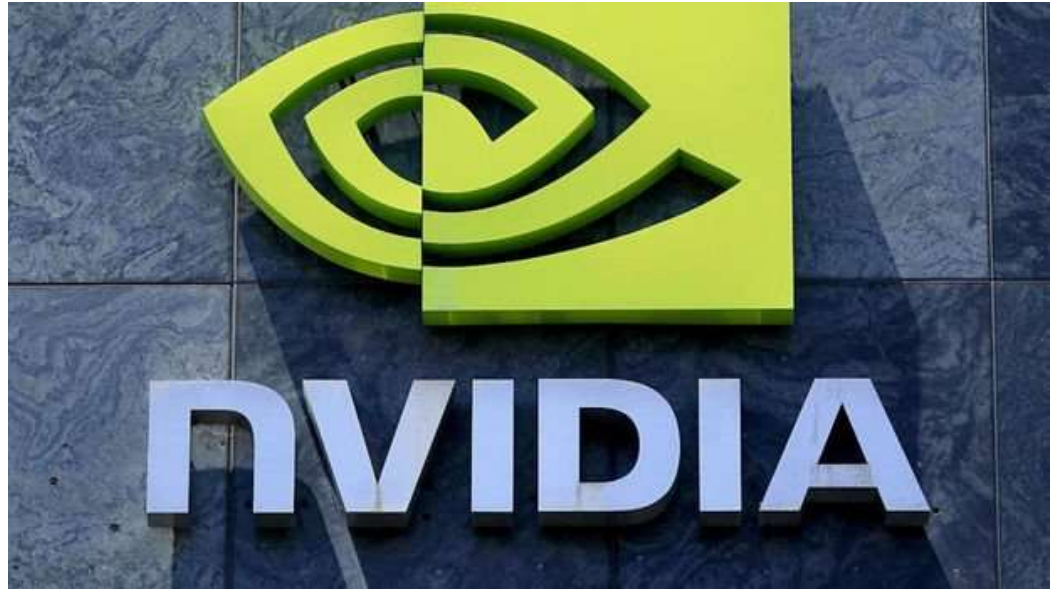

KÜRESEL GELİŞMELER BÜLTENİ

TİM TÜRKİYE
İHRACATÇILAR
MECLİSİ

AB'de Elektrikli Otomobilin Pazar Payı Dizeli Geçti

Avrupa Otomobil Üreticileri Birliği (ACEA) verilerine göre, AB otomobil pazarı, 2022 yılına kıyasla geçen yıl yüzde 13,9'luk büyüme kaydederek yılı 10,5 milyon satışla tamamladı.

ACEA'dan derlenen bilgilere göre, AB'de benzinli otomobiller 2023 yılında yüzde 35,3'lük pazar payıyla liderliğini korumasına rağmen 2022'deki yüzde 36,4'lük pazar payına kıyasla hafif bir düşüş yaşadı. 2023 yılında dizel otomobil satışları ise 1,4 milyon adede ulaştı ve pazar payı 2022'deki yüzde 16,4'ten yüzde 13,6'ya geriledi.

Tam elektrikli otomobil satışlarına bakıldığında ise elektrikli otomobiller, 2023'te üçüncü en popüler seçenek haline geldi. Elektrikli otomobil satışları 2022'ye kıyasla yüzde 37 artarak, 1,5 milyon satışa ulaştı. Tam elektrikli otomobillerin payı da yüzde 14,6 ile yüzde 13,6 seviyesinde sabit kalan dizeli geride bıraktı.

Nvidia'nın Piyasa Değeri İlk Kez 2 Trilyon Doları Aştı

Çip üreticisinin hisse fiyatında, yılbaşından bu yana da yüzde 60'tan fazla artış görüldü. Şirketin hisselerindeki artışta, Nvidia'nın yapay zekâ çiplerine olan talebin etkisiyle beklentilerin üzerinde kar açıklaması etkili oldu.

Nvidia, 21 Şubat Çarşamba günü yayımladığı bilançosunda, 28 Ocak'ta sona eren 3 aylık dönemde gelirinin yüzde 265 artışla 22,1 milyar dolarla rekor seviyeye çıktığını bildirmişti. Çip üreticisi, içinde bulunulan çeyreğe ilişkin gelir beklentisini ise 24 milyar dolar olarak duyurmuştu.

Nvidia, net karının da söz konusu çeyrekte yıllık yüzde 769 artarak 12,29 milyar dolara yükseldiğini açıklamıştı. Şirketin piyasa değeri dün de yaklaşık 277 milyar dolarlık artış kaydederek, bu alanda Meta'nın 197 milyar dolarlık günlük değer kazanç rekorunu da ele geçirmişti. Nvidia, bu ay önce Amazon'u, daha sonra da Alphabet'i geçerek piyasa değeri açısından ABD'nin en büyük üçüncü şirketi olmuştu.

AB'den Rusya'ya 13. Yaptırım Paketi

AB Dönem Başkanı Belçika'nın resmi sosyal medya hesabından, "AB ülkelerinin büyükelçileri, Rusya'nın Ukrayna'ya yönelik saldırganlığı çerçevesinde 13'üncü yaptırım paketi üzerinde prensipte anlaşmaya vardı" paylaşımı yapıldı.

"Bu, AB tarafından onaylanan en geniş yaptırım paketlerinden biri." ifadesi kullanılan paylaşımda, paketin 24 Şubat'ta resmen onaylanacağı kaydedildi.

AB Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen de "Rusya'ya yönelik 13'üncü yaptırım paketimize ilişkin anlaşmayı memnuniyetle karşılıyorum" değerlendirmesinde bulundu. Yeni pakette yaptırım listesine 200'e yakın kişi ve kuruluş eklenmesi bekleniyor.

Bilim Yasası kapsamında, çip şirketi GlobalFoundries ile ülkenin yerel tedarik zinciri dayanıklılığını güçlendirmek, yarı iletken üretiminde ülkenin rekabet gücünü artırmak ve ekonomik ve ulusal güvenliği desteklemeye yönelik ön anlaşma yapıldığı duyuruldu. Açıklamada, anlaşma kapsamında sağlanacak yaklaşık 1,5 milyar dolar doğrudan finansmanın, son teknolojiye sahip yeni bir tesisin kurulması, önemli kapasite artırımı ve GlobalFoundries'in New York ve Vermont'taki tesislerinin modernizasyonunu destekleyeceği bildirildi. GlobalFoundries'in çiplerinin Amerikalıları etkileyen günlük uygulamaların temelini oluşturduğuna işaret edilerek, Çin dışında bu ölçekte üretim kapasitesi bulunan sadece dört şirket olduğu ve bunlar arasında da yalnızca GlobalFoundries'in ABD'de merkezi bulunduğu vurgulandı.

ABD Hükümetinden 1,5 Milyar Dolarlık Çip Finansmanı

ABD Ticaret Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada, CHIPS ve

Lufthansa Grev Nedeniyle Yüzlerce Uçuşu İptal Etti

Alman hava yolu şirketi Lufthansa, yer hizmetleri çalışanlarının greve gitmesi nedeniyle yüzlerce uçuşu iptal etmek zorunda kaldı. Söz konusu iptaller 100 binden fazla yolcuyla etkilerken, şirket, Almanya'da Frankfurt, Münih, Hamburg, Berlin, Duesseldorf, Köln ve Stuttgart havalimanlarında tarifeli uçuşların yalnızca yüzde 10-20'sini gerçekleştirebildi.

Alman taşıyıcı, yer hizmetleri çalışanların grevi nedeniyle uçuş iptallerinin devam edebileceği ve gecikmeler olabileceği konusunda da uyardı.

Birleşik Hizmet Sektörü Sendikası (Verdi), Avrupa'nın en büyük hava yolu şirketlerinden olan Lufthansa'nın yer hizmetleri çalışanları için "maaşların iyileştirilmesi" görüşmelerinin sonuçsuz kalmasının ardından bu ay ikinci kez grev çağrısında bulunmuştu.

Microsoft'tan İspanya'da 2 Milyar Euroluk Yatırım Planı

Microsoft Başkanı Brad Smith, Madrid'de İspanya Başbakanı Pedro Sanchez ile görüşmesinden sonra X hesabından yaptığı açıklamada, İspanya'ya yapmayı planladıkları 1 milyar 950 milyon euroluk yatırımı duyurdu.

Başbakanlık kaynakları da ABD'li teknoloji şirketinin yapacağı yatırımın amacının dijital inovasyon ve yapay zeka

kullanımını teşvik etmek için altyapı hizmetlerine yönelik olacağını kaydetti.

İspanya'da 37 yıldır faaliyet gösteren Microsoft'un yapacağı yatırım kapsamında, başkent Madrid'de "bulut tabanlı veri merkezi" ve ülkenin kuzeyindeki Aragon bölgesinde "Veri Merkezi Kampüsü" açmayı planladığı bilgisi paylaşıldı.

Başbakan Sanchez, yaptığı açıklamada, "dijital dönüşümün zorluklarıyla başarılı bir şekilde yüzleşmek için kamu-özel sektör işbirliğinin çok önemli olduğunu" vurguladı.

Avrupa Sanayisi Daha Fazla Destek İstiyor

Belçika'nın Anvers şehrinde, Belçika AB Dönem Başkanlığı tarafından Avrupa Sanayi Zirvesi düzenlendi. Belçika Başbakanı Alexander de Croo'nun ev sahipliğindeki programa, AB Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen ve Avrupa'nın büyük sanayi kuruluşlarının üst düzey yöneticileri katıldı. 73 sanayi kuruluşu temsilcisinin imzasını taşıyan Avrupa Sanayi Mutabakatı konusunda Anvers Deklarasyonu yayımlandı. Deklarasyonda, 2050 yılına kadar iklim dostu bir kıta olma hedefinin yakalanabilmesi için Avrupa'nın elektrik üretiminin birkaç kat artırılması ve sanayi yatırımlarının önceki on yıla göre 6 kat yükseltilmesinin gerekeceği bildirildi.

Bu sinamanın, hem büyük şirketlerin hem de KOBİ'lerin son on yılın en ciddi ekonomik gerilemesiyle karşı karşıya kaldığı, talebin düştüğü, üretim maliyetlerinin arttığı ve yatırımların başka bölgelere kaydığı bir dönemde ortaya çıktığına dikkat çekilen deklarasyonda, ABD ekonomisinin aldığı finansal destek ile Çin'deki kapasite fazlasının Avrupa'ya ihracatı yükselttiği, bu durumun Avrupa endüstrisi üzerindeki baskıyı daha da artırdığı kaydedildi.

Deklarasyonda, sanayi tesislerinin kapandığı, üretimin durduğu, insanların işsiz kaldığı bu duruma karşı acilen tedbir alınması istendi.

Sürekli değişen jeopolitik ortamda Avrupa'nın rekabetçi ve dirençli olması için temel ve enerji yoğun sanayinin Avrupa'da kalması ve yatırım yapması gerektiğine işaret edilen deklarasyonda, net bir hedefi olmayan sanayi politikasıyla Avrupa'nın temel ürünler ve kimyasallarda bile dışa bağımlı olma riski yaşayacağı, bunun faturasının da çok yüksek olacağı belirtildi. Rekabetçiliği korumak için kapsamlı bir eylem planı hazırlanması istendi.

Çin 2023'te 264,2 Milyar Dolar Cari Fazla Verdi

Çin Devlet Döviz Takas İdaresi (SAFE), Ocak-Aralık 2023 dönemine ait cari işlemler hesabını açıkladı.

Dış ticaret, hizmetler, yatırım ve cari transferlerdeki gelir-gider dengesinin toplamını ifade eden cari denge, yıl genelinde 264,2 milyar dolar fazla verdi. Bu dönemde, dış ticarete 608 milyar dolar fazla, hizmet alım-satımlarında 229,4 milyar dolar açık, yurt dışı yatırımlar ve döviz girdilerinde 129,6 milyar dolar açık ve cari transferlerde 15,2 milyar dolar fazla kaydedildi.

Cari işlemler fazlasının gayrisafi yurt içi hasılaya oranı yüzde 1,5 oldu.

SoftBank'ın Kurucusu Çip Girişimi İçin 100 Milyar Dolar Arıyor

SoftBank Group'un kurucusu, Japon iş insanı Masayoshi Son, Nvidia gibi şirketlerle rekabet edebilecek yeni bir AI çip girişimi kurmak için 100 milyar dolar arıyor.

SoftBank'ın devasa Vizyon Fonu yatırım fonlarını bir araya getirirken kullandığı stratejinin bir kısmını takip eden raporda, Orta Doğu merkezli kurumsal yatırımcılardan yaklaşık 70 milyar dolarını almayı

planladığı belirtildi. Geri kalan 30 milyar doları SoftBank Group kendisi karşılayacak. Hatırlanacağı üzere Softbank, çip tasarım şirketi Arm'ı 2016 yılında satın almıştı.

Nvidia şu anda GPU çipleriyle AI çip pazarına hakim durumda. Ancak yapay zeka işlemcilerine olan ihtiyacın büyüyeceği öngörülüyor. Verimliliği ve maliyeti artırmak için yapılması gereken daha çok iş

varken, diğerlerinin benzer GPU'lar, yeni yaklaşımlar gibi alternatiflerle rekabet edebilmesi için açık bir fırsat var.

AB, Frankfurt'ta Kara Para Aklama İle Mücadele Kurumu Kuracak

AB Dönem Başkanı Belçika'nın resmi sosyal medya hesabından yapılan paylaşımda, üye ülkeler ve Avrupa Parlamentosu (AP) arasında müzakere edilen, kara para aklama ve terörün finansmanı ile mücadeleyi güçlendirmeyi hedefleyen yeni kuruma Frankfurt'un ev sahipliği yapmasında anlaşma sağlandığı bildirildi.

Avrupa Kara Para Aklamayla Mücadele Otoritesi'nin AB'deki yasa dışı mali faaliyetlerle mücadelede kilit rol oynayacağına işaret edilen paylaşımda, yeni kurumun 400'den fazla personeliyle 2025 yılının ortalarında faaliyete başlayacağı kaydedildi.

Yeni kurum, finans sektöründeki yükümlü kuruluşlar üzerinde doğrudan denetim yetkisine sahip olacak. Ulusal denetleyicilerle entegre bir sistem kuracak yeni kurum, AB'de kara para aklamayı önleme ve terörizmin finansmanı ile mücadele çerçevesinin etkinliğini artıracak.

Rusya Uluslararası Ödemelerde Dijital Varlıklara Onay Verdi

Rusya'da parlamentonun alt kanadı Devlet Duması, dijital finansal varlıkların uluslararası ödemelerde kullanılmasına izin veren yasağı kabul etti. Duma'da düzenlenen oturumda, dijital finansal varlıkların uluslararası ödemelerde kullanılmasını içeren yasa kabul edildi.

Buna göre, para birimi düzenleme kanunu çerçevesinde mal ve hizmetlerin ithalat ve ihracatında ödeme olarak dijital finansal varlıklar kullanılabilir.

Duma Mali Piyasalar Komitesi Başkanı Anatoliy Aksakov, söz konusu kararı "tarihi" şeklinde tanımlayarak, "Çünkü Rus ithalatçı ve ihracatçıların dijital finansal varlıkları kullanarak bankacılık sistemini atlayıp, yabancı şirketlerle karşılıklı anlaşmalar yapmasına olanak tanınacaktır. Dost olmayan ülkeler de dahil olmak üzere dış etkiler en aza indirilecektir" değerlendirmesinde bulundu. Yaptırımlar kapsamında mali mesajlaşma sistemi SWIFT'ten 2022'de çıkarılan Rus bankalarının uluslararası ödemeler konusunda yaşadığı sorunlar son dönemde artmıştı.

G-20: Küresel Ekonomide Yumuşak İniş İhtimali Arttı

Brezilya'da bir araya gelen G20 Maliye Bakanları küresel ekonomide yumuşak iniş ihtimalinin arttığını belirtti. 23 Şubat tarihli açıklama metni taslağında küresel ekonomik görünümde risklerin daha dengeli olduğu, hızlı dezenflasyon sürecinin ise yukarı yönlü risk oluşturduğu vurgulandı.

Son halini almayan taslak metin, Brezilya'da yoğun müzakerelere tabi olacak.

Son dönemde özellikle Ukrayna-Rusya savaşı ve İsrail-Hamas arasındaki çatışmalar nedeniyle G20 toplantılarında ayrışmalar yaşandı. Taslak metinde isim vermeden 'dünyanın birçok bölgesindeki çatışmaların' zorluk oluşturduğu belirtildi.

Metinde, son yıllarda pandeminin etkileri, yüksek enflasyon ve yüksek faiz oranlarıyla mücadele eden küresel ekonomiye dair daha iyimser ifadeler yer aldı. Çoğu ekonomide uygun para politikaları ve tedarik zinciri sıkıntılarının azalmasıyla enflasyonun yavaşladığı belirtildi.

Apple Elektrikli Otomobil Çalışmalarını İptal Ediyor

ABD'li teknoloji devi Apple elektrikli otomobil üretmeye yönelik çalışmalarını sonlandıracağı ve bu birimdeki birçok çalışanın üretken yapay zeka projelerine odaklanacağını duyurdu.

Çalışanlara projenin sona ermeye başlayacağı ve ekipteki birçok çalışanın yapay zeka bölümüne kaydırılacağını ve yapay zeka projelerine odaklanacağını söylendiği belirtildi.

LOJİSTİK GELİŞMELER

Kızıldeniz Saldırıları Havayolunda Fiyatları Yükseltebilir

Lojistik şirketlerinin Kızıldeniz'i kullanmamaları ile birlikte deniz taşımacılığında hem maliyetler hem de süreler arttı.

Çin-Avrupa rotasında navlun fiyatları önceki haftaya göre yüzde 91 artış gösterdi. Okyanus navlun fiyatları konteyner başına 10.000 dolara kadar yükseldi.

Kızıldeniz'deki gerilimin devam etmesi halinde hava taşımacılığına talebin artmaya devam edeceğini belirten uzmanlar, fiyatların da paralel bir şekilde yükseleceğini ifade etti.

Boğazlardan Geçen Gemi Sayısında Yükseliş

Bakan Uraloğlu, yaptığı yazılı açıklamada dünya denizyolu ticaretinin yüzde 3 arttığını ve 2024 yılında da deniz ticaretinin yüzde 2,1 büyüerek yaklaşık 12,636 milyar tona ulaşmasını beklediklerini belirterek, bu büyümeden Türk Boğazları ve Karadeniz trafiğinin de olumlu yönde etkileneceğini belirtti.

Türk boğazlarından geçen gemi trafiğine ilişkin verileri paylaşan Bakan Uraloğlu, "2023 yılında İstanbul Boğazından 39 bin, Çanakkale Boğazından ise 44 bin 892 olmak üzere

boğazlarımızdan toplamda 83 bin 892 gemi geçti. Bu sayıyla 2022 yılına göre yüzde 8,2 oranında artış olduğunu görüyoruz. Karadeniz'de ise yaşanan savaş nedeni ile birçok limanın kapalı olması ve açık olanların da tam kapasite ile çalışmadığı göz önüne alındığında Türk boğazlarından geçen gemi sayısındaki artışın, yakın gelecekte Karadeniz'deki deniz trafiğini daha da artıracığını düşünüyoruz." ifadesini kullandı.

'Kalkınma Yolu Projesi' Kapsamında Şanlıurfa- Ovaköy Arasına Yeni Otoyol İnşa Edilecek

Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu, Kalkınma Yolu Projesi kapsamında Şanlıurfa-Ovaköy arasında 320 kilometre uzunluğunda yeni bir otoyol inşa edeceklerini belirterek, "Bu proje ile Hindistan,

Doğu Asya ve Basra Körfezi ülkelerinden Irak'ın güneyinde inşa edilmekte olan FAV Limanı'na gelecek yüklerin 1200 kilometrelik çift yönlü otoyol ve demiryolu inşa ederek Türkiye'ye ulaşmasını planlıyoruz." dedi.

MEVZUAT VE SEKTÖREL POLİTİKALAR ŞUBESİ
sektorelpolitikalar@tim.org.tr